

Zasedání Bezpečnostní komise UIAA

Chamonix 2015

„Bezpečnostní komise UIAA pokračuje ve svém poslání, jehož hlavní myšlenkou je pomoc horolezcům a alpinistům, aby provozovali horolezectví a lezení bezpečně. Úkol, který jsme si stanovili, budeme i nadále sledovat zejména prostřednictvím kontroly norem a vybavení, nezbytných k výkonu těchto aktivit.“ Prezident komise Dave Custer.

Na setkání Bezpečnostní komise UIAA 2015 v Chamonix byly prezentovány a odhlasovávány návrhy změn nebo doplňků k normám nebo udán směr norem nových, na kterých se pracuje.

Neobvyklá textilní nehoda

V čase vyhrazeném pro neobvyklé nehody související s textilem jsem měl prezentaci o nehodě na pískovcové věži Kobyla (přetržení lana při pádu prvolezce). Vzhledem k policejnímu embargu uvalenému na nehodu, jsem bohužel mohl pouze popsat situaci při jaké se nehoda stala. Následovala krátká diskuze s vyslovením několika názorů a program pokračoval dál.

Prezentace finální podoby normy pro sněžné kotvy

Byly dokončeny práce na nové normě týkající se sněžných kotev. Byly předepsány pevnostní zátěžové testy s doplněním o test zatlučení sněžné kotvy (tzv. Hammeringtest byl pracovní skupině zadán k vypracování na zasedání BK 2014 v Bristolu). Při zkouškách měly některé kotvy problémy se splněním tohoto nového předpisu; bez problému jej splnily kotvy s vystužením v horní části.

Tato nová norma s požadavky na sněžné kotvy byla přijata a bude uvedena v platnost.

Norma nese označení **UIAA 155**.

Prezentoval Jean Franck Charle (SafCom).

Prezident UIAA

Následně byl přivítán jako čestný host setkání prezident UIAA **Frits Vrijlandt**, který poděkoval komisi, která se jako jediná organizace zabývá bezpečnostními normami horolezeckého vybavení, za práci.

Návrh úpravy normy UIAA 125 (Friction anchors – aktivní jisticí prostředky)

Návrh obsahoval požadavek na změnu minimálního zatížení na aktivní jisticí prostředky (friendy apod.). Stávající požadavek na minimální únosnost je 8 kN zatížení, které musí jisticí pomůcka vydržet. U tzv. mikro friendů apod. není dost dobře možné, aby byl tento požadavek splněn, a proto byla navrhována změna normy na upravení požadavku na minimální zatížení, a to požadovaná síla pro každou velikost friendu dle empirického vzorce (závislost nejmenšího a největšího rozpětí friendu) s danou horní hodnotou 8 kN. U nejmenších mikrofriendů by tím poklesla požadovaná únosnost až na pouhé 2 kN.

Návrh byl rozporován z důvodu různých rozsahů friendů od různých výrobců. Obecně ovšem panoval názor, že by bylo potřeba najít řešení. Byla vytvořena pracovní skupina, která se bude tímto problémem zabývat do příštího setkání (zástupce DMM, BD, Salewa a další).

Je potřeba najít rovnováhu mezi požadavkem na hmotnost a cenu (ze strany horolezců) a dodržení dostatečné úrovně bezpečnosti (ze strany výrobců). Tato problematika se týká i vklíněnců apod.

Prezentoval Doug Phillips (Metolius).

Prezentace vývoje nové normy na Lavinové sondy a lopaty

Pracovní skupina prováděla studie nejčastějších chyb a poruch vybavení při normálním používání. Představovány byly různé zátěžové zkoušky lopat a sond, např. zatížení lopaty při prorážení tvrdého zmrzlého sněhu, kde byla experimentálně určena velikost maximální síly, která by ve skutečnosti

neměla být překročena. Takto prováděným vývojem se získávají nové a nové používané materiály lopat a jejich tvary.

Prezentoval Manuel Genswein (Avalanche Shovels& Probes) a Vittorio Bedogni (SafCom).

Slack Line

Prezentace prezidenta Slack Line Federace vzniklé ve Švýcarsku v roce 2013 od Tomase Backinham. Federace Slack Line vedle dalších aktivit zaznamenává nehody na slack line, kde došlo za 30 let zaznamenávání pouze k jedné smrtelné nehodě.

Zajímavé na slack line prezentaci byla ukázka testů zatěžování stejných karabin při použití různých šířek slack line. Při šířce lajny 10 mm došlo k lomu karabiny při 20,1 kN. Stejný lom karabiny byl zaznamenán v jiném testu u lajny šířky 20 mm při zatížení pouze 16,1 kN. Zatížení karabin je hodně závislé na šířce lajny, které ovlivňuje celkovou pevnost celého systému.

Prezentoval Tomas Backinham (Slack Line Federation).

„K“ test lámání karabin

Jedná se o test na příčný ohyb karabiny (především u ferratových setů, kdy dojde k bočnímu příčnému lomu po zachycení pádu na ferratových konstrukcích). Během diskuze došla komise k závěru, že uvedený test karabin není zapotřebí a dosavadní norma pro via ferrata je dostačující do doby než bude vydána nová norma předepisující požadavky na tvorbu zajištěných cest via ferrata. Prezentoval Dave Custer (SafCom).

Bezpečnostní dynamické „odsedky“

V současné době je vytvářena norma UIAA 109 pro bezpečnostní dynamické jistící smyčky (dále jen „odsedky“). Na setkání byly prezentovány dosavadní výsledky dosažené pracovní skupinou. Bezpečnostní komise vznesla několik požadavků, které by měly být v normě obsaženy.

Po diskuzi byly určeny čtyři návrhy řešení změny normy bezpečnostních dynamických odsedek:

- 1) Norma jednotná pro odsedky obecně s rozdělením definic a testování statických X dynamických odsedek.
- 2) Vytvoření 2 separátních norem pro statické X dynamické odsedky.
- 3) Pouze dynamické odsedky jsou doporučovány, tedy pouze jedna norma pro dynamické odsedky.
- 4) Do stávající normy doplnit test na dynamické zatížení pouze pro dynamické odsedky.

Po hlasování, kdy v prvním kole byl výsledek nerozhodný, mezi dvěma návrhy a následném druhém hlasování bylo dosaženo výsledku. Po zhruba dvouhodinové diskuzi bylo rozhodnuto pro vytvoření dvou separátních norem s označením:

- Bezpečnostní dynamické odsedky
- Statické odsedky

Komise se shodla, že jako bezpečnostní odsedky se dají nazvat pouze odsedky dynamické.

Prezentoval Matthieu Richard (Petzl).

Pádové testy Bouldermatek (Crach pads)

Jean Franck Charlet prezentoval výsledky z testů různých bouldermatek získaných v laboratoři dle normy UIAA 110.

Tato norma se vytváří s novým názvem :

DETERMINATION OF THE CRITICAL FALL OF HIGH CRASH PADS.

Prezentoval Jean Franck Charle (SafCom).

Lavinové batohy

Byly prezentovány výsledky z testů pro porovnání dvou systémů lavinových batohů (air bag z kartuše se stlačeným vzduchem a air bag nafukovaný elektronickým ventilátorem).

Náročné požadavky normy týkající se rychlosti nafouknutí (do 5 s), setrvání při určené minimální síle po určenou minimální dobu apod. U testování elektronického systému byly provedeny testy na počet naplnění air bagu za sebou. Norma předepisuje naplnění dvacetkrát, zkoušené batohy splnily dvojnásobek požadavku, tj. naplnily se čtyřicetkrát.

Jako jediný nedostatek elektronického lavinového batohu oproti batohu s klasickou konstrukcí air bagu s kartuší byla prezentována situace při opožděném zpuštění bezpečnostního systému. Když už se lyžař nachází v lavině a teprve zpusť air bag systém, není u elektronického systému záruka, že bude schopen naplnit air bag vzduchem (vzduch v daném okamžiku už nemusí být k dispozici z důvodu sněhové vrstvy).
Prezentoval Rob Foster (SafCom).

Závěr

Se zástupcem komise Robinem Rocem jsem konzultoval problém aktuálně vyráběných a distribuovaných prsních úvazků. Od Vladimíra Těšitele jsem měl ukázkou návrhu vhodnější konstrukce úvazku. Robin se mnou souhlasil, řekl že se ale tyto úvazky velice málo prodávají a z tohoto důvodu se mu těžko podaří dosáhnout změny.

Další setkání Bezpečnostní komise UIAA se bude konat na začátku června 2016 v Itálii v Bergamu.

Jan Holec
Korespondenční člen Bezpečnostní komise UIAA